

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งได้มีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา
6. ขั้นตอนการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 540 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 72 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - 2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 42 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
    - 2.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานแบบหนึ่งต่อหนึ่ง จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องในด้านต่างๆ ของบทเรียน
    - 2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานแบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 80/80
    - 2.1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 80/80

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 30 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริง

แบบแผนการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิจัยแบบวิจัยศึกษารายกรณีวัดครั้งเดียว (One-Shot Case Study) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2549)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยแบบวิจัยศึกษารายกรณีวัดครั้งเดียว

Treatment	Posttest
X	O

เมื่อ X หมายถึง การเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

O หมายถึง การทดสอบหลังการเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

2.2 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรม การศึกษา จากหลักการการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน 12 ประการ ตามแนวคิดของ เรเนตัมเมลา เคน และจอฟฟรี เคน (Renate Nummela Caine and Geoffrey Caine) (อ้างถึงใน วิทยากร เชียงกุล, 2548) คือ

- 1) สมองเป็นกระบวนการคู่ขนาน หมายถึง สมองสามารถที่จะทำกิจกรรมหลายระดับและหลายอย่างในเวลาเดียวกัน ทั้งความคิด อารมณ์ และจินตนาการ เป็นต้น
- 2) ส่วนต่างๆในสมองนั้นทำงานร่วมกันแบบประชาคม
- 3) การแสวงหาความหมายของสิ่งต่างๆ เพื่อที่จะทำความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ
- 4) การแสวงหาความหมายเกิดขึ้นโดยผ่านการจำแนกแยกแยะ
- 5) อารมณ์ของคนเรามีความสำคัญต่อกระบวนการจัดหมวดหมู่ความเข้าใจ
- 6) สมองประมวลผลทั้งภาพรวม และส่วนย่อยต่างๆได้ในขณะเดียวกัน
- 7) การเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) การเรียนรู้จะมีกระบวนการที่รู้โดยรู้ตัว (มีจิตสำนึก) และการรู้โดยไม่รู้ตัว (จากจิตใต้สำนึก)
- 9) สมองมีความจำอย่างน้อย 2 แบบ คือ ความจำแบบเชื่อมโยงมิติ/ระยะ ซึ่งบันทึกประสบการณ์ประจำวันของเรา และความจำแบบท่องจำ ซึ่งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและทักษะแบบแยกส่วน
- 10) การเรียนรู้ของสมองเป็นไปตามพัฒนาการ
- 11) การเรียนรู้จะไปได้ดีกับความรูสึก
- 12) สมองของแต่ละคนมีความเฉพาะของตน

และหลักเบื้องต้นที่สำคัญของการสอน 3 ประการ ของ Gulpinar (2005) คือ

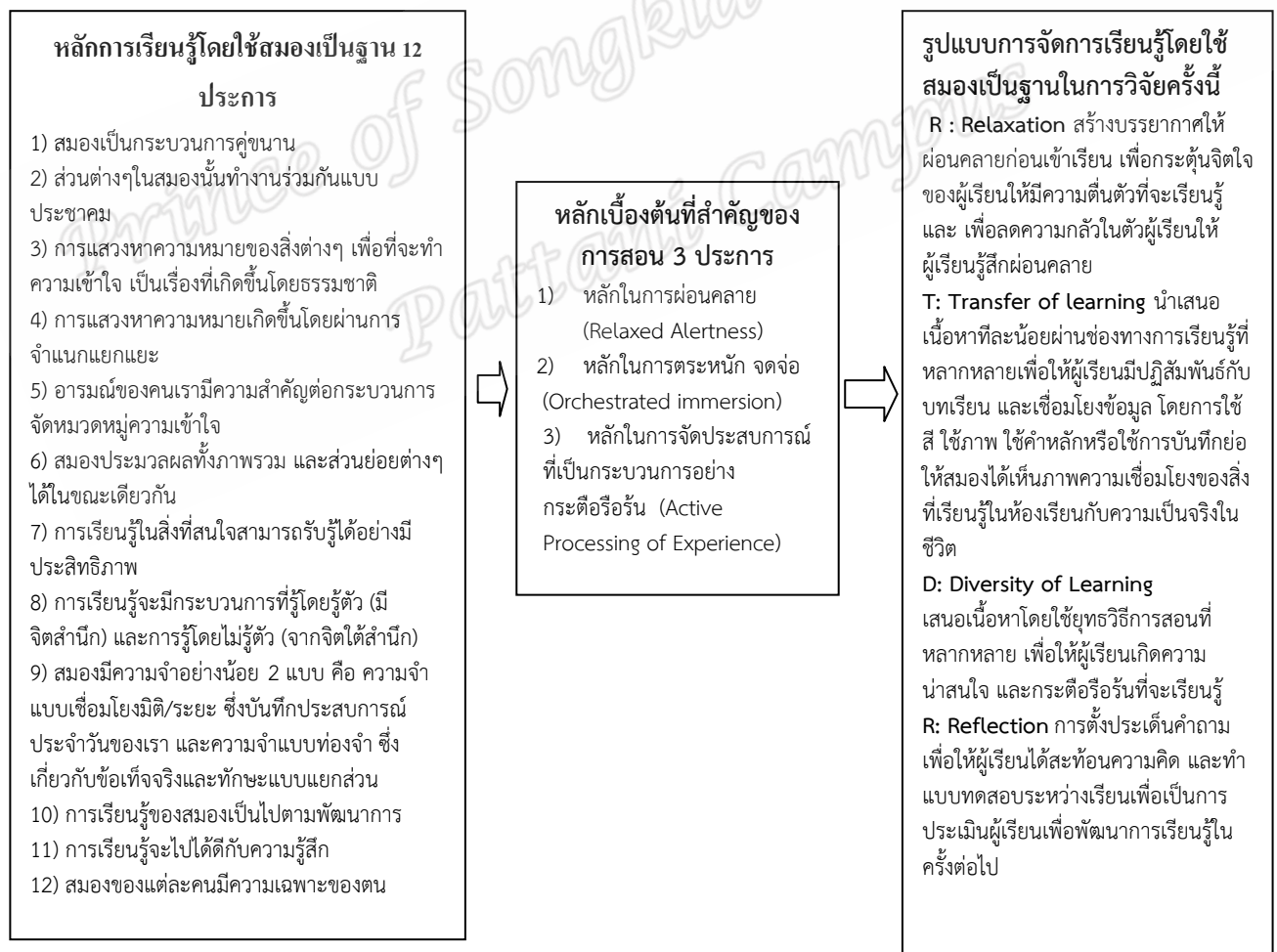
1) หลักในการผ่อนคลาย (Relaxed Alertness) การสร้างอารมณ์ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้มีลักษณะผ่อนคลาย ทำท่ายให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเรียนรู้ได้อย่างมั่นใจ การจัดสิ่งแวดล้อมประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนร่วมได้ และมีการเชื่อมโยงการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมายที่สนใจของแต่ละคน

2) หลักในการตระหนัก จดจ่อ (Orchestrated immersion) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับความรูสึก ตระหนัก จดจ่อที่จะเรียนของผู้เรียน รวมถึงได้เชื่อมโยงความรู้เดิมมาใช้กับ

การเรียนรู้สิ่งใหม่ มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาที่เข้ามาเผชิญหน้า และฝึกปฏิบัติในการค้นหา คำตอบ

3) หลักในการจัดประสบการณ์ที่เป็นกระบวนการอย่างกระตือรือร้น (Active Processing of Experience) เป็นการจัดประสบการณ์ที่สร้างสรรค์นำไปสู่ความแข็ง แกร่งในการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมที่มีความหมาย ผู้สอนต้องใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนพิจารณา หรือค้นหาคำตอบ ข้อมูลสารสนเทศอย่างกระตือรือร้น และให้ผลป้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดหาทางพิสูจน์หรือค้นหาคำตอบ วิเคราะห์สถานการณ์บนพื้นฐานของผู้เรียนได้ฝึกทักษะการตัดสินใจในช่วงวิกฤตและสื่อสารบนความเข้าใจของตนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การผ่อนคลาย (Relaxation) การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of learning) การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Diversity of Learning) และ การสะท้อนคิด (Reflection) หรือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RTDR ดังนี้

ภาพที่ 8 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RTDR

ตาราง 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RTDR ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้	จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้
การผ่อนคลาย (R: Relaxation)	1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย และ ลดความกลัวในตัวผู้เรียนก่อนที่จะเรียน	➤ ให้ผู้เรียนดูวิดีโอเตรียมตัวก่อนเข้าสู่บทเรียน 5-10 นาที เนื้อหาวิดีโอประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจงรายวิชา และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรม
การถ่ายโยงการเรียนรู้ (T: Transfer of learning)	1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามการทำงานของสมอง 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนกับชีวิตประจำวันได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน	➤ นำเข้าสู่บทเรียนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาท่กับชีวิตประจำวัน และความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ➤ ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ประเด็นคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้กระดานเสวนา
การเรียนรู้ที่หลากหลาย (D: Diversity of Learning)	1. เพื่อกระตุ้นจิตใจของผู้เรียน ให้มีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความน่าสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้	➤ ผู้สอนได้ออกแบบสื่อให้มีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถที่จะเลือกเรียนโดยใช้สื่อใดก็ได้ ตามความสนใจของแต่ละบุคคล
การสะท้อนคิด (R: Reflection)	1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาและไตร่ตรองจากประเด็นคำถามที่นำเสนอ 2. เพื่อเป็นการประเมินผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งต่อไป	➤ ผู้สอนตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการทบทวนเนื้อหาจากสิ่งที่ได้เรียนก่อนที่จะตอบประเด็นคำถาม ➤ ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน เพื่อเป็นการประเมินผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนทำแบบทดสอบแล้วคะแนนไม่ถึงร้อยละ 80 จะให้ผู้เรียนได้ไปเรียนรู้ใหม่ และมาทำแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหาและให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนมากยิ่งขึ้น

2. แบบประเมินคุณภาพห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ประเด็นการประเมินคุณภาพของห้องเรียนเสมือนจริงในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ส่วนนำของบทเรียน 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านภาพ เสียง และการใช้ภาษา 4) ด้านการออกแบบจอภาพ 5) การออกแบบระบบการเรียนการสอน 6) ด้านการออกแบบรูปร่างลักษณะของบทเรียน 7) การออกแบบปฏิสัมพันธ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เป็นผู้ประเมินโดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการประเมิน 5 ระดับ คือ คุณภาพดีมาก คุณภาพดี คุณภาพปานกลาง คุณภาพพอใช้ และคุณภาพควรปรับปรุง

3. แบบประเมินคุณภาพห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักศึกษา ประเด็นการประเมินคุณภาพของห้องเรียนเสมือนจริงในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านตัวอักษร 2) ด้านภาพ (Graphic) 3) ด้านภาพวีดิทัศน์ (Video) 4) ด้านเสียง 5) ด้านสี 6) ด้านการเข้าสู่ระบบและการเชื่อมโยง 7) ด้านการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการประเมิน 5 ระดับ คือ คุณภาพดีมาก คุณภาพดี คุณภาพปานกลาง คุณภาพพอใช้ และคุณภาพควรปรับปรุง

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา ข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งดำเนินการสร้างแบบทดสอบดังนี้ 1) นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ 2) นำแบบทดสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IC) ระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 3) วิเคราะห์ค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อสอบแต่ละข้อ 4) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

5. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามมาตราวัดของลิเคิร์ท 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538) โดยให้ผู้เรียนประเมินความพึงพอใจของตนเองที่มีต่อห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้งานบทเรียน 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านภาพ เสียง และการใช้ภาษา 4) ด้านการออกแบบจอภาพ 5) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย เรื่อง ผลของการเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยได้กำหนดเป็นขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ Brain Based Learning เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการหารูปแบบห้องเรียนที่สร้างตามทฤษฎี Brain Based Learning ที่เหมาะสมในขั้นนี้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย และหนังสือที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ความหมาย หลักการจุดมุ่งหมาย รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าวและตัวอย่างการจัดการจัดการของห้องเรียน
2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนบนเว็บ และการสร้างเว็บ จากเอกสารงานวิจัย และหนังสือที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องบริการคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย (Web Server) กระบวนการในการปฏิบัติงาน และศึกษาซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในระบบงานของห้องเรียน โดยศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการผลิต และการให้บริการข้อมูลผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการของระบบย่อยต่าง ๆ ของห้องเรียนเสมือนจริง
4. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดวัตถุประสงค์ของบทเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาแต่ละหน่วยในเว็บให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
5. เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง
6. เขียนแผนการสอนของบทเรียน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา
7. ออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
8. นำเนื้อหาที่ออกแบบไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำ
9. เขียนแผนผังโครงสร้างเว็บ ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
10. นำแผนผังไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำ
11. จัดทำ Storyboard ของบทเรียนที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วยส่วนของการควบคุมด้วยโปรแกรม ส่วนบทเรียนและแบบฝึกหัดประจำบทเรียน

12. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำ

13. สร้างห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ตาม Storyboard ที่ได้ทำไว้ โดยที่ห้องเรียนเสมือนจริงต้องสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานตามหลักการ 12 ประการในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ของ Regate และ Geoffrey Caine (อ้างถึงใน วิทยากร เชียงกูล, 2548) ดังนี้

- 1) สมองเป็นกระบวนการคู่ขนาน
- 2) ส่วนต่างๆในสมองนั้นทำงานร่วมกันแบบประชาคม
- 3) การแสวงหาความหมายของสิ่งต่างๆ เพื่อที่จะทำความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ
- 4) การแสวงหาความหมายเกิดขึ้นโดยผ่านการจำแนกแยกแยะ
- 5) อารมณ์ของคนเรามีความสำคัญต่อกระบวนการจัดหมวดหมู่ความเข้าใจ
- 6) สมองประมวลผลทั้งภาพรวม และส่วนย่อยต่างๆได้ในขณะเดียวกัน
- 7) การเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) การเรียนรู้จะมีกระบวนการที่รู้โดยรู้ตัว (มีจิตสำนึก) และการรู้โดยไม่รู้ตัว (จากจิตใต้สำนึก)
- 9) สมองมีความจำอย่างน้อย 2 แบบ คือ ความจำแบบเชื่อมโยงมิติ/ระยะ ซึ่งบันทึกประสบการณ์ประจำวันของเรา และความจำแบบท่องจำ ซึ่งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและทักษะแบบแยกส่วน
- 10) การเรียนรู้ของสมองเป็นไปตามพัฒนาการ
- 11) การเรียนรู้จะไปได้ดีกับความรูสึก
- 12) สมองของแต่ละคนมีความเฉพาะของตน

และหลักเบื้องต้นที่สำคัญของการสอน 3 ประการ ของ Gulpinar (2005) ดังนี้

- 1) หลักในการผ่อนคลาย (Relaxed Alertness)
- 2) หลักในการตระหนัก จดจ่อ (Orchestrated immersion)
- 3) หลักในการจัดประสบการณ์ที่เป็นกระบวนการอย่างกระตือรือร้น (Active Processing of Experience)

โดยที่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การผ่อนคลาย (Relaxation) การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of learning) การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Diversity of Learning) และ การสะท้อนคิด (Reflection) หรือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RTDR

14. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำ

15. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนำบทเรียนที่สร้างขึ้น ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนเพื่อนำปรับปรุงแก้ไข โดยใช้แบบประเมินสื่อทางด้านเทคนิคการผลิต

16. หลังจากผ่านการตรวจสอบคุณภาพทางด้านเทคนิคการผลิตจากผู้ ทรงคุณวุฒิแล้วนำบทเรียนมาดำเนินการทดลองใช้ (Tryout) และหาประสิทธิภาพบทเรียน กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

16.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (Individual tryout) โดยนำบทเรียนไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 3 โดยผู้วิจัยจะใช้แบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของห้องเรียนเสมือนจริงเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องในด้านต่างๆของบทเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

16.2 การทดลองกลุ่มย่อย (Group tryout) โดยนำบทเรียนไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 9 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 80/80 และปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

16.3 การทดลองภาคสนาม (Field tryout) โดยนำบทเรียนไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 30 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มที่ 1 และ 2 เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพบทเรียนบนเว็บตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 80/80

17. ปรับปรุงแก้ไข ห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อนำไปใช้จริง

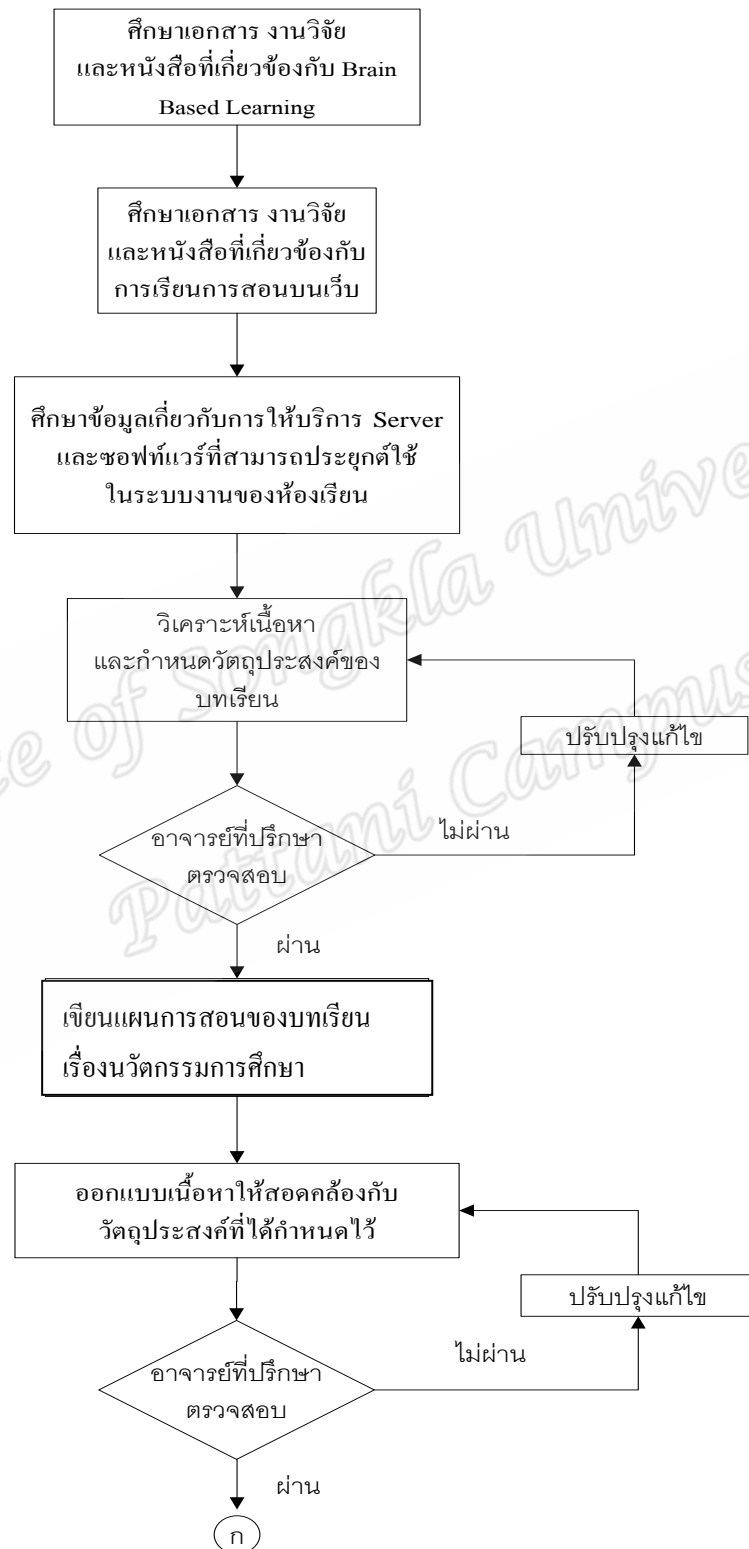
18. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

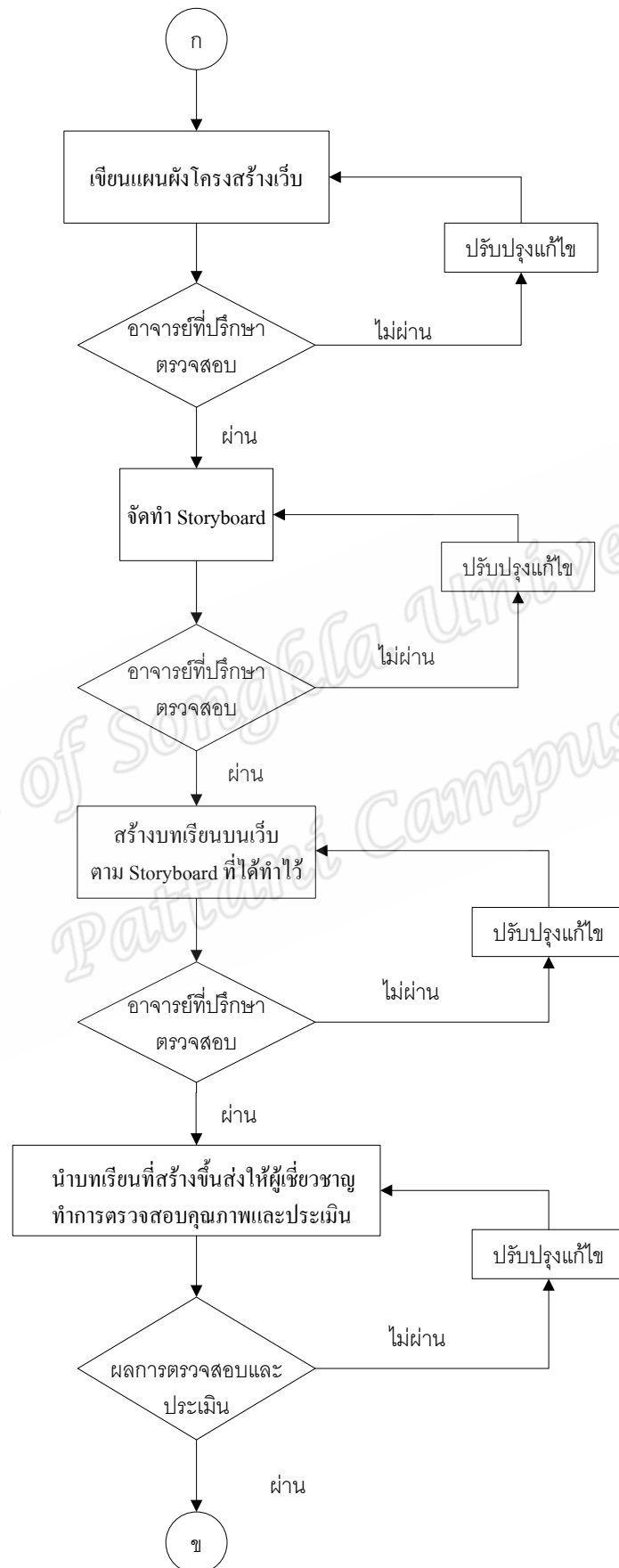
19. นำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน ให้เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

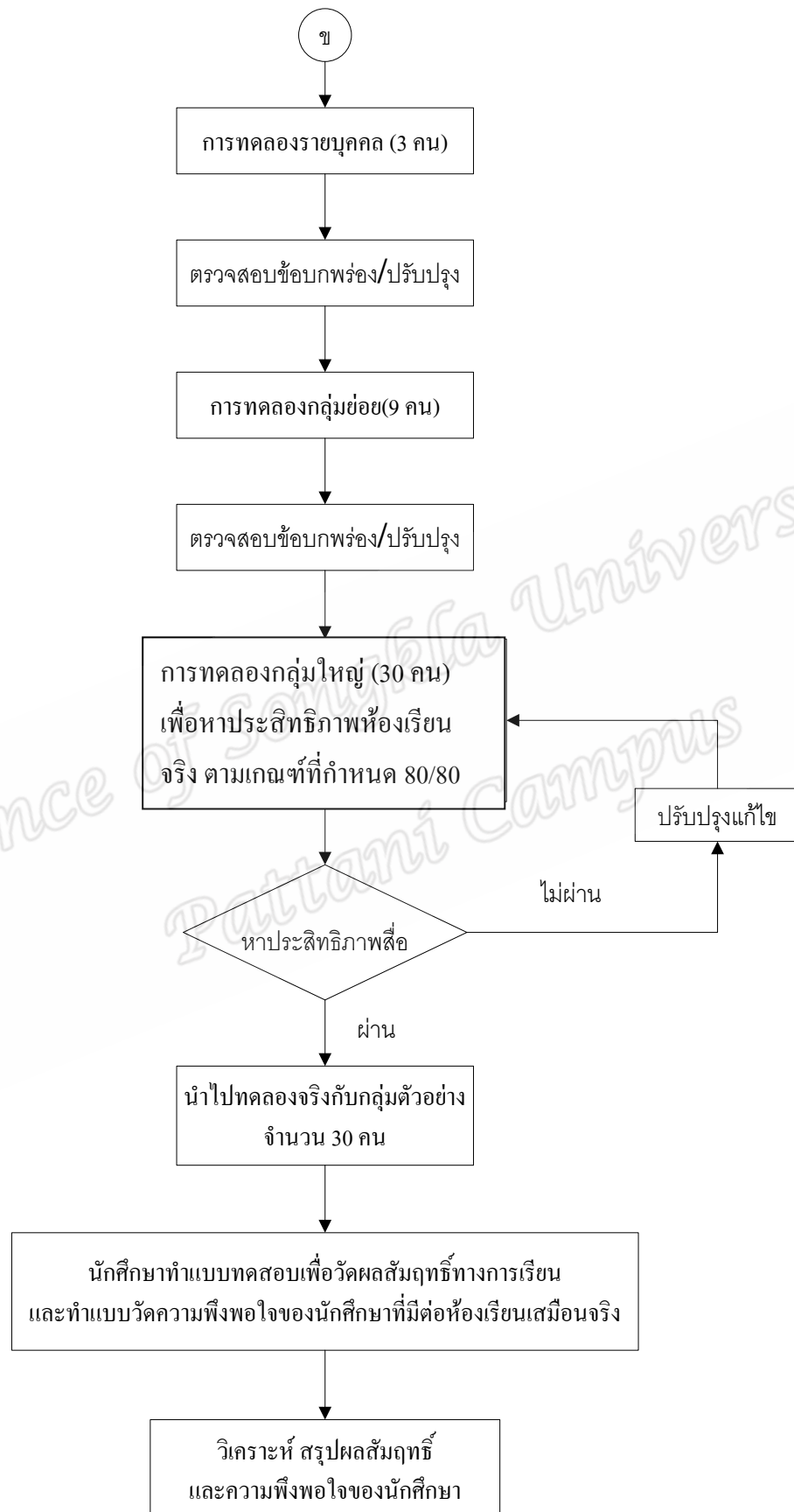
20. หลังจากทีเรียนครบตามระยะเวลาที่กำหนด ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทำแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ ห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

21. นำข้อมูลที่ได้ ไปวิเคราะห์ สรุปผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจของนักศึกษาจากขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้แสดงเป็นผลงาน ดังนี้

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาบทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนจากตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ

2. กำหนดคุณลักษณะในด้านต่างๆของสื่อที่ต้องการประเมินโดยผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการประเมินเป็นด้านๆ ดังนี้

2.1 ส่วนนำของบทเรียน

2.2 ด้านเนื้อหา

2.3 ด้านภาพ เสียง และการใช้ภาษา

2.4 ด้านการออกแบบจอภาพ

2.5 การออกแบบระบบการเรียนการสอน

2.6 ด้านการออกแบบรูปร่างลักษณะของบทเรียน

2.7 การออกแบบปฏิสัมพันธ์

3. สร้างแบบประเมินคุณภาพ บทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎี การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบประเมินคุณภาพเว็บให้ผู้ ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คนประเมิน เว็บโดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

คุณภาพดีมาก	5	คะแนน
คุณภาพดี	4	คะแนน
คุณภาพปานกลาง	3	คะแนน
คุณภาพพอใช้	2	คะแนน
คุณภาพควรปรับปรุง	1	คะแนน

เกณฑ์เฉลี่ยคุณภาพของบทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎี การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

คะแนน 4.50-5.00	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 3.50-4.49	หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 2.50-3.49	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 1.50-2.49	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
คะแนน 1.00-1.49	หมายถึง	คุณภาพปรับปรุง

(ที่มา : ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533)

เกณฑ์การยอมรับคุณภาพของบทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จะพิจารณาแต่ละข้อ ข้อใดคะแนนเฉลี่ยดีถึงดีมากจึงจะยอมรับ และคะแนนเฉลี่ยรวมต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์คุณภาพดี จึงจะนำไปใช้ในการทดลองได้ ซึ่งจากการทดลอง พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าคุณภาพของห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ภาพรวม เท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพดี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ดำเนินการสร้าง ดังนี้

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งดำเนินการสร้างแบบทดสอบดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อหาและศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ เทคนิคการเขียนข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ

2. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเขียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หลังจากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไขก่อนนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบ

3. สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้แบบ ทดสอบนี้มีลักษณะเป็นปรนัย ชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ และนำมาคัดเลือกสำหรับใช้ในการทดสอบจำนวน 30 ข้อ หลังจากนั้นนำแบบทดสอบไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไข

4. นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อสอบวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดคะแนนความคิดเห็นดังนี้

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้

5. นำแบบทดสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยนำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งข้อสอบที่จะนำไปใช้ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง

มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ถ้าไม่ได้ตามเกณฑ์ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 -1.00 ไปใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งข้อสอบผ่านเกณฑ์มาตรฐานทุกข้อ (IOC มีค่า 0.5 ขึ้นไป) แสดงว่าข้อสอบฉบับนี้ มีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 100 %

6. วิเคราะห์ค่าความยาก(Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก(Discrimination)ของข้อสอบแต่ละข้อโดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการคัดเลือกแล้วไปทดสอบกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ ที่เคยเรียน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดสอบนักศึกษา มาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน จากนั้นจึงวิเคราะห์หาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง .20 ถึง .80 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ข้อสอบที่ผู้วิจัยเลือก มีค่าความยากระหว่าง .47 ถึง .08 และมีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) จากการวิเคราะห์ข้อสอบมีค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100

7. การหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำข้อสอบที่ผ่านการหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ไปทดสอบกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ ที่เคยเรียน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับนี้มีค่า .68 ซึ่งมีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ความเชื่อมั่นของข้อสอบที่ใช้ได้ควรมีความเชื่อมั่น 0.60 ขึ้นไป ซึ่งข้อสอบชุดนี้ใช้เป็นข้อสอบมาตรฐานได้

8. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างเสร็จแล้วไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนผ่าน ห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎี การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

ของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน ของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน ผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยให้บันทึกระดับความพึงพอใจและข้อเสนออื่นๆ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบมาตราลิเคิร์ต (Likert Scale) (ลิวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความรู้สึกพึงพอใจมากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
ความรู้สึกพึงพอใจมาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ความรู้สึกพึงพอใจปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
ความรู้สึกพึงพอใจน้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
ความรู้สึกพึงพอใจน้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

เกณฑ์ยอมรับความพึงพอใจของผู้เรียนจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคำถามแต่ละข้อ หากข้อใดมีค่าเฉลี่ยพึงพอใจมากถึงพึงพอใจมากที่สุด จึงจะถือว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจด้วยในข้อนั้นๆ ซึ่งกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้ (ชิตชนก เจริญเชาว์, 2550)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความรู้สึกพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความรู้สึกพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความรู้สึกพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความรู้สึกพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความรู้สึกพึงพอใจน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษา ข้อคำถาม ให้มีความถูกต้องเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างหลังจากที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

4. นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีรวมทุกค่ามีค่าเท่ากับ 4.38 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการทดลอง โดยที่ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ ไม่น้อยกว่า 80/80 โดยดำเนินการทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 ขั้นตอนเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งประกอบด้วย ห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน แบบประเมินคุณภาพบทเรียน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เรียน

1.2 ติดต่อขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนกลุ่มตัวอย่างและติดต่อกลุ่มตัวอย่างที่จะทดลองเพื่อนัดวัน เวลาและสถานที่

1.3 เตรียมสถานที่โดยสถานที่ที่ใช้ในการทดลองคือ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สารสนเทศของภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำหนดให้นักศึกษา 1 คน ต่อ 1 เครื่อง

2. ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นำห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล เพื่อดูประสิทธิภาพของบทเรียน โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกต สัมภาษณ์และจากแบบสอบถามความคิดเห็น แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆของบทเรียน

2.2 ทดสอบแบบกลุ่มย่อย นำบทเรียนที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มย่อย เพื่อหาข้อผิดพลาด พร้อมทั้งหาประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ไชยศ เรื่อง สุวรรณ, 2533) โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยให้นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหา ทำกิจกรรมแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกต สัมภาษณ์และจากแบบสอบถามความคิดเห็น แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆของบทเรียนก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองภาคสนาม

2.3 การทดลองภาคสนาม นำบทเรียนที่สร้างขึ้นมาทดลองภาคสนาม เป็นการทดลองที่เหมือนการเรียนการสอนจริง โดยนำบทเรียนไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยให้นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหา ทำกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำผลการทดลองที่ได้ไปหาประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ไชยศ เรื่อง สุวรรณ, 2533) แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆของบทเรียนก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองจริง

ช่วงที่ 2 การดำเนินการวิจัยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานโดยดำเนินการทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 ห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

1.4 ติดต่อขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนกลุ่มตัวอย่างและติดต่อกลุ่มตัวอย่างที่จะทดลองเพื่อนัดวัน เวลาและสถานที่

1.5 เตรียมสถานที่โดยสถานที่ที่ใช้ในการทดลองคือ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สารสนเทศของภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำหนดให้นักศึกษา 1 คน ต่อ 1 เครื่อง

2. ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทดลอง และอธิบายวิธีการใช้บทเรียน การเรียนเนื้อหาในแต่ละตอน

2.2 ให้นักศึกษาเรียกใช้ห้องเรียนเสมือนจริงที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จากนั้นให้สมัครเพื่อขอสิทธิ์ในการเข้าเรียนที่ URL ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

2.3 ให้นักศึกษาทำการศึกษาเนื้อหา กระบวนการ ขั้นตอนต่างๆที่ได้ออก แบบไว้ในห้องเรียนตามเวลาที่กำหนดไว้

2.4 จากนั้นผู้วิจัยได้ให้เวลาแก่นักศึกษาได้ศึกษาและทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนด โดยใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หรือ ประมาณ 12 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้นักศึกษาทำแบบทดสอบระหว่างเรียน โต้ตอบกระดานเสวนา และส่งการบ้านผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.5 ผู้วิจัยเข้าไปตรวจสอบและประเมินผลการทำแบบทดสอบและการส่งชิ้นงานของนักศึกษาผ่านระบบและประเมินชิ้นงานตามแบบประเมินที่ได้ออกแบบไว้

2.6 หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเรียน ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจและนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อห้องเรียนเสมือนจริง โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. การหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริง โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533) วิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้ถูกต้องเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง แล้วต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 วิเคราะห์โดยการทดสอบหาค่า t แบบ One Sample t-Test

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IC) ระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้
	$\sum R$ หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อเนื้อหาทั้งหมด
	N หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของข้อสอบ โดยใช้วิธีการดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P หมายถึง	ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ
	R หมายถึง	จำนวนคนที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
	N หมายถึง	จำนวนคนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อสอบ ใช้วิธีการดังนี้
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$r = \frac{R_u - R_e}{N / 2}$$

เมื่อ	r	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	R_u	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มเก่ง
	R_e	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มอ่อน
	N	หมายถึง	จำนวนผู้ที่สอบทั้งหมด

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีแบบ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson อ้างถึงใน
พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	หมายถึง	จำนวนข้อของข้อสอบ
	p	หมายถึง	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
	q	หมายถึง	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ 1- p
	S_t^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบประเมินคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อห้องเรียนเสมือนจริง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538)

2.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	หมายถึง	ข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	f	หมายถึง	ความถี่ของข้อมูล
	n	หมายถึง	จำนวนข้อมูลหรือคะแนนทั้งหมด

3. การหาประสิทธิภาพของห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมอง เป็นฐานให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533)

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้ถูกต้องเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A} \times 100}$$

เมื่อ	E_1	หมายถึง	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน
	$\sum x$	หมายถึง	คะแนนรวมของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
	A	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน
	N	หมายถึง	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

$$E_2 = \frac{\sum Y}{\frac{N}{B} \times 100}$$

เมื่อ	E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum y$	หมายถึง	คะแนนรวมของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
	B	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	หมายถึง	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานผลสัมฤทธิ์หลังจากที่เรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนคะแนนทั้งหมด

4.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	หมายถึง	ข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	f	หมายถึง	ความถี่ของข้อมูล
	n	หมายถึง	จำนวนข้อมูลหรือคะแนนทั้งหมด

4.3 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t แบบ One Sample t-Test

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}} \quad \text{โดยที่ } df = n-1$$

เมื่อ	$\bar{x}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	s	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5. สถิติที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ที่สร้างตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

5.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนคะแนนทั้งหมด

5.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	หมายถึง	ข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	f	หมายถึง	ความถี่ของข้อมูล
	n	หมายถึง	จำนวนข้อมูลหรือคะแนนทั้งหมด